

ALŽBĚTA BÍLKOVÁ

Novinka od vítězky literární soutěže *Hvězda inkoustu*

KOSTI MRAZA

FRAGMENT

Kosti Mraza

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

FRAGMENT

Alžběta Bílková
Kosti Mraza

Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

A L Ž B Ě Ť A B Í L K O V Á

KOSTI MRAZA

FRAGMENT

Copyright © Alžběta Bílková, 2020

Cover photos © Michele Aldeghi; BortN66; Milosz_G; Yuriy Mazur;
Denis Belitsky; andras_csontos; Cattallina; Peyker; faestock; Savelov
Maksim / Shutterstock.com

ISBN tištěné verze 978-80-253-4868-0

ISBN e-knihy 978-80-253-4954-0 (1. zveřejnění, 2020) (ePDF)

ISBN e-knihy 978-80-253-4955-7 (1. zveřejnění, 2020) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-253-4956-4 (1. zveřejnění, 2020) (mobi)

PRVNÍ

*Po pádu Samodivy se svět změnil. Bogové nás opustili a ze samotné Nicoty
přišly nestvůry, které začaly sužovat země Rujevy. Jsou trestem za naši
pýchu. Drancují, zabíjí a ničí. Nikdo není úplně v bezpečí.*

Pouze bogové by nás mohli zachránit.

Otázkou však zůstává: kam se vůbec poděli?

A vrátí se ještě, než nás zachvátí úplná zkáza?

***Z deníkových zápisů Strachkvasa Bogoústého, knížectví Svarona,
237 po pádu Samodivy***

„Víš, že bych ti s tím mohl snadno pomoci,“ ozval se nad ní vysoký, skřípavý hlas.

Siva vzhlédla od svého zápolení s okovy a spatřila malého běsa, který se zvenčí přidržoval mřížoví okna a malou ošklivou hlavičku se snažil prostrčit skrz. Poulil na ni jasně zelená jiskřivá očka ve zkrabacené tváři, která se nejlíže podobala ošklivé toulavé kočce.

Z vesnických duchů byl posledním, kdo měl ještě odvahu ji navštěvovat. A i tak jeho návštěvy byly čím dál řidší.

Zavrtěla hlavou a znovu se sklonila nad kotníky a zápěstími uvězněnými v okovech. Při sebemenším pohybu jejich řetězy slabě zachřestily. Začala ten zvuk nenávidět, obzvláště ve chvílích, kdy si mnula chromé chodidlo levé nohy. Připadalo jí, že se jí vysmívají.

Mrzačka, mrzačka, mrzačka, cinkaly posměšně.

„No tak, Sivenko. Stačila by jediná slina a byla bys od těch hrozných okovů osvobozená,“ přemlouval ji dál běs, přičemž zacvakal svými dlouhými drápky o kov.

Cvak, cvak, cvak, cvak.

Na okamžik zaváhala, zvažovala jeho nabídku. Pak znovu zavrtěla hlavou.

„Děkuji ti, ale jednou mi to už stačilo.“

Pokusila se z vězení utéct dvakrát. A pokaždé ji chytili.

Její poslední pokus přinesl těsnější okovy, které jí dělaly tmavé, boľavé otlaky kolem kotníků a zápěstí. A ačkoliv netoužila po ničem jiném než být od nich nadobro osvobozená, věděla, že dříve či později ji někdo přijde zkontrolovat.

Jedna podlitina na čelisti a rozseknutý ret jí byly dostatečnými důvody, proč se znovu nepokusila o útěk.

Zbábělče, blesklo jí hlavou rozčileně. V tuhle chvíli už neměla co ztratit. Vážně nedokážeš bojovat o to, co máš za úkol chránit?

Rozechvěle se nadechla, zaplavená vlnou beznaděje.

Jak by se mrzačka mohla postavit celé Chorivě?

Běs si rozčileně odfrkl, jako kdyby snad slyšel její myšlenky. Jeho ošklivá tvářička se přemýšlivě zamračila. Ostře sykl, velké oči upřené na dívčiny okovy.

Siva ucítila, jak tlak na jejích kotnících a zápěstích náhle povolil.

Otočila k němu hlavu a vrhla na něj naoko vyčítavý pohled, nitrem se jí však rozlila vděčnost.

Promnula si zápěstí a kotníky a potěšeně vydechla. Bylo skoro směšné, že jí tahle maličkost udělala tak velkou radost. Za poslední dny však neměla příliš mnoho důvodů k radosti, a tak brala to, co právě bylo. Musela, jinak by tu nejspíš přišla o rozum.

„Vidíš, tak je to lepší, ne?“ lísal se běs. Krátce se odmlčel a pak prostrčil hlavičku o kousek dovnitř. „Dostanu za to něco?“

Věnovala mu malý, pobavený úsměv. Alespoň on jí zbyl. Poslední, kdo jí krom běsa navštívil, byl drobný snovač. Jednalo se o skřítka velikosti lidské dlaně, který měl k lidským pažím upnutá zlatavá křídélka a místo nosu mu vyrůstal drobný zoban. Jeho tělo bylo porostlé jemným chmýřím, místo vlasů mu z hlavy vyrůstala pírka. Kdykoliv se pohnul, z jeho křídélek se zvedl zlatavý poprašek, který trousil všude okolo. Navštěvoval Sivu po večerech, kdy dohlížel nad jejími sny, spřádal je a splétal do poklidných obrazů. Živil se nočními můrami, které Sivě nedopřávaly klidné spaní.

Jenže i on před několika dny zmizel a už se neukázal.

Siva raději přestala přemýšlet nad tím, co se mu mohlo stát.

Opřela se o ruku a vyškrábala se na nohy, váhu přitom nechávala na zdravé pravé noze. Zkusmo došlápla na tu levou. Tvář jí zacukala bolestí. Zatnula čelisti a dobelhala se k misce, kterou měla podstrčenou pod mřížemi. Tenký, okoralý krajíc chleba a řídká polévka, která už dávno vychladla. Na hladině plaval kousek mrkve a svrasklá neoloupaná brambora, která rozhodně zažila lepší časy.

Jediné jídlo za celý den. Měla by si ho šetřit.

Moje povinnost k Mrázovi a duchům tohoto světa je důležitější než můj vlastní život, říkala kdysi její babička.

Nyní je to i má povinnost, připomněla si v duchu.

Siva zvedla misku a vykročila k oknu, volnou rukou se přitom opírala o zeď, aby chromou nohu zatěžovala co nejmíň.

Když stanula u okna, běs se na ni s nadějí zašklebil, což měla být nejspíš jeho verze úsměvu. Velkýma očima dychtivě přešel z její tváře k misce a chlebu, a pak zase zpátky. Drápky přitom lehounce zaskřípal po mřížích.

„Měla bych tě spíš vyhnat než vykrmovat,“ odfrkla si Siva a několikrát kousla do chleba. Neměl skoro žádnou chuť, zuby s tvrdnoucím pečivem sváděly těžký boj. Možná, že i okolní zdi by chutnaly lépe, v tuhle chvíli však neměla nic lepšího, čím by aspoň trochu zaplnila svůj prázdný bolavý žaludek.

„Ale ty nejsi Volkonka,“ odvětil potěšeně běs.

Siva se kratince zarazila a zvážněla.

„Ne. To nejsem,“ souhlasila tiše.

Zbytek krajíce podala běsovi, který po něm začal natahovat své tenké, chlupaté pracky s dlouhými dráčky. Hladově chňapl. Než se Siva stačila nadechnout, nacpal si ho celý do širokých úst plných ostrých zoubků. Dvakrát, třikrát žvýkl a polkl.

„Bude tě velká škoda, Sivenko.“

Věděla, že nebyl schopen lidských emocí, přesto ji dojalo, že mu jí bylo téměř líto.

Vyslovil to, čeho se sama obávala. Pokud to takhle půjde dál, pak tu dříve či později zemře vysílením.

Kdo se o ně bude starat, až tu nebudu? Dokonce i nejmocnější z místních duchů, vodník Tomar, byl teď mrtev. Kdo zabrání Jedwize, aby je nevyhnala a nevyhubila, jednoho po druhém? Aby jim neukradla síly?

Nesměla ale Jedwize dát to, co po ní chtěla. Dopustila by se pak daleko větší zrady.

Siva přikývla a přinutila se zahnat nový přívál smutku a bezmoci, který jí obvykle vhněl slzy do očí. Naklonila k ústům polévku a vypila ji. Ještě vylovila mrkev, ukousla si a zbytek dala běsovi. Olízla si špinavé prsty, aby z nich získala poslední zbytečky polévky, a otřela ruce o ušmudlanou sukni.

Kdyby ji viděla Inga, už by si vysloužila pokárání. *Takhle se naše služebná chovat nemá,* řekla by jí, možná by přilétl i pohlavek. *Vychovali jsme tě skoro jako svou vlastní, tak nám dělej čest, Sivo.*

Siva ze sebe tu myšlenku spěšně setřásla. Nehodlala dopustit, aby se jí smutek a hořkost zažraly ještě hlouběji do kůže.

„Vážně velká škoda,“ pokýval bēs hlavou a zeleninu okamžitě schroupal.

Siva se přiměla k úsměvu, ve kterém však nebyl ani záblesk radosti.

„Nemůžu s tím nic dělat.“

„Mohla bys zkusit znovu utéct.“

„Viděls, jak dopadl můj poslední pokus,“ namítla s povzdechem. „Brána vesnice je pro mě odsud daleko. Nemám dost sil, abych se k ní nepozorovaně dostala. A i kdyby se mi to podařilo, nedokázala bych utéct až k lesu. Bez dlahy mě dožene i malé dítě.“

Samozřejmě že chtěla utéct. Netoužila po ničem jiném než se zbavit okovů a odejít pryč, pryč od Volkonců, od Jedwigy a jejích lží, kterým všichni tak ochotně věřili. Chtěla pryč, do lesů a na pastviny, mezi lešije, bludičky...

Stokrát raději by se utkala holýma rukama s některou z bytostí, které tam venku budily hrůzu a strach, než aby zůstala tady. Spoutaná v okovech a naprosto bezmocná.

Víš, že by stačilo jen zašeptat, vložit sílu do svých slov, a pak...

„Mohl by ti pomoci Bogobor,“ šeptl bēs.

Jeho slova přetnula proud jejích myšlenek, který se stejně ubíral směrem, kam nechtěla jít.

„Bogobor?“ opakovala překvapeně. Vzpomněla si na všechny ty příběhy, které jí o něm Inga vyprávěla. Nestvůra, která na sebe brala lidskou podobu a zanechávala za sebou jen krev a zkázu a smrt. Temný stín, který se pohyboval rujevskými lesy a vydával se za poutníka, jenž hledá přístřeší. Avšak ve chvíli, kdy mu bylo prokázáno dobrodiní, se proměnil v hrozivou stvůru. A přesto nikdo nevěděl, jak vypadá, jak ho opravdu poznat.

Běs prudce pokýval ošklivou chlupatou hlavičkou.

„Brzy zrána přišel do vesnice. Hned ho odvedli za knížetem a kouzelníci.“

„On... přišel sem?“ vytřeštila na něj oči.

Běs znovu přikývl. Podrbal se za uchem a lehounce se zhoupł na mřížích, než s úšklebkem dodal: „Takové, jako je on, nemáme rádi. Není jako ty, Sivenko. Zůstal někde mezi naším a vaším světem. A to není správné. Ty do našeho světa nahlížíš oknem, kdežto on stojí jednou nohou ve dveřích, nerozhodnut, zda zůstat venku nebo vejít dovnitř.“ Pak ale pokrčil rameny, jako kdyby vlastní tvrzení nebral příliš vážně. „Třeba si nechá říct a pomůže ti.“

Siva se krátce zamyslela. Při vzpomínce na Inžiny příběhy se zamračila: „Proč bych si měla říkat o pomoc takovému netvorovi? A proč by měl na moji prosbu vůbec přistoupit?“ Ta myšlenka se jí nelíbila. To už by daleko raději zkusila své štěstí s běsovou pomocí. Jenže žádný z vesnických duchů a bytostí, které tak dlouho ochraňovala, neměl tolik moci na to, aby ji dostal ven, aniž by ji chytili.

O to už se Jedwiga postarala.

„Každý z nás po něčem touží, Sivenko. Dokonce i takoví tvorové, jako je Bogobor.“

„Po čem ale může toužit něco... *někdo*, jako je on?“

Běs trochu ztišil svůj hlas. „Kdo ví, čím se před bogy provinil. Tak daleko jsem jeho kletbu neprohlédl. Obestírá ho jako temná mlha, kde by se jeden spíš ztratil, než by našel cíl. Bogobor je ale tvor, který nosí pouze svůj titul, nikoliv jméno. Jména si bere od těch, které na svých cestách zabil. Bere si je stejně jako jejich tváře a jejich osobnost, ale on sám je nikým.“

„Říkáš, že bych mu měla za jeho pomoc dát jméno?“ zatvářila se pochybovačně.

Vydal ze sebe cosi, co připomínalo trhavé psí štěknutí, a vycenil ostré zoubky. Siva si až po chvilce uvědomila, že to je jeho způsob smíchu. Jeho výraz však spíš děsil, než že by někoho rozveselil.

„Občas zapomínám, jaké jsi ještě mládě, Sivenko. Jména mají velkou moc. Jsou součástí toho, kým jsme. A ačkoliv si můžeme říkat jakkoliv, naše původní jména jsou nám vždycky dána. Musíme být nejdřív *někdo*, a teprve pak se můžeme stát někým jiným.“

Siva na něj chvíli zamyšleně hleděla, jeho slova se jí převracela v hlavě. „I kdyby... I kdyby souhlasil s tím, že mi pomůže... Myslíš, že je silnější než Jedwiga? Že by mě dokázal dostat přes hranici vesnice?“ raději ztišila hlas.

Běs nebyl na ničí straně, ačkoliv Sivě tu a tam pomohl za to, že mu věnovala trochu z vlastních přidělů jídla. Nikdy ale nemohla vědět, kdo by je v tu chvíli mohl poslouchat.

Bytost na okamžik zaváhala, a pak vábivě, skoro něžně pronesla: „Dej mi kapku své krve, Sivenko. Dej mi kapku krve a já ti poradím, jak bys mohla uniknout s Bogoborovou pomocí.“

Siva se zarazila. „Kapka krve za tvoji radu? V čem je háček?“

„Háček?“ Běs byl nevinnost sama.

Zamračila se. „Jak můžu vědět, že pak tu kapku nedáš Jedwize? Nebo že mě nezradíš?“

Doširoka se na ni zazubil, jeho ústa nyní tvořila většinu z ošklivého obličej. Ostré žluté zoubky, které by dokázaly na dvě stisknutí rozdrtit kost, byly nebezpečně vyceněné ve zdánlivě přátelském výrazu.

„Nemůžeš.“

Vybavila si chvíli, kdy posedl jednoho z místních psů. Byl to mladý silný pes, kterému jeho pán zlomil vaz mocným úderem sekyry, když napadl jeho synka. Při té vzpomínce se slabě zachvěla, v uších slyšela ono odporné vlhké křupnutí, a pak běsův tichý smích, následovaný

chlemtáním čerstvé psí krve, zatímco zvíře umíralo v posledních zášku-
bech bolesti.

Byla jediná, kdo ho tehdy viděl. Většina Volkonců zapomněla, jak je *doopravdy* vidět. A možná, že na to zapomněla i většina Rujevanů, pokud nepočítala Bogouště, které těmito schopnostmi stále ještě oplý-
valy. Duchové a nadpřirozené bytosti obyčejným lidem zůstávaly skry-
ty, dokud se jim samy nerozhodly ukázat. A to bylo většinou v přípa-
dech, kdy už bylo pro nebohé smrtelníky příliš pozdě.

Nevěděla, co teď dělat. Kdyby vyjednávala s domovojem nebo s ně-
kterým z domácích duchů, kteří za malé obětiny chránili domácnosti
svých majitelů, byla by na takovou nabídku přistoupila bez dlouhého
rozmýšlení.

Běsova mysl ale neznala rozdíly mezi dobrým a zlým, měla pouze
vlastní vrtochy a rozmary. Jeho pomoc s sebou nejspíš nesla následky,
které se Sivě nemusely líbit. Něco jí říkalo, že pokud na jeho nabídku
přistoupí, bude později hořce litovat.

Co jí ale v tuhle chvíli zbývalo? Tonula v beznaději a běs byl jediný,
kdo jí nabízel tenké stéblo naděje. Proč by se ho tedy nemohla chytit?
Bez tak se jí krátil čas. Pokud chtěla přežít, pokud nechtěla zradit svůj
lid, nemohla tu dál zůstat.

Devatenáct dní do úplňku.

Na chvíli se od něj odvrátila.

Otče Mrazi, oslovila boga v duchu, zavřela kratince oči a sáhla si ke
krku. Nahmatala šňůrku s přívěskem z černého kamene, který byl dlou-
hý a silný jako lidský palec. Jediná památka, která jí po rodině zbyla.
Připomínka toho, co způsobila a čeho už se nechtěla znovu dopustit.

Sevěla ho pevně v dlani a zhluboka se nadechla. *Prosím, ochraňuj
mě před vším zlým.* Pak zase přívěsek schovala zpátky a potlačila veškeré
pochyby.

„Tak dobře,“ otočila se na něj.

„Výborně, Sivenko.“ Jeho škleb se ještě rozšířil. „Nastav dlaň.“

Zvedla ruku. Doufala, že není vidět, jak se jí chvěje.

Běs natáhl chlupatou pracku a bodl jedním ze svých drápků do jejího ukazováku.

Sivě zacukalo obočí bolestí. Musela přemoci touhu stáhnout ruku zpátky. Místo toho běsa nechala, aby tmavě fialovým jazykem slízl kapku krve, která začala vytékat z ranky.

„Nikdy bych nevěřil, že ještě ochutnám krev Děti Mraza,“ prohlásil nadměru spokojeně a mlaskl. Kratince zavřel oči a s blaženým výrazem si olízl ústa, než na ni znovu s úšklebem pohlédl.

Siva při té poznámce semkla rty a stáhla ruku zpátky.

„Řekni, co mám dělat,“ vyzvala ho neochvějným hlasem, přestože se jí nitro nepříjemně svíralo nad tím, co právě učinila.

„Bogobor je sice silný, svou mocí se ale volkonské Bogoústé nevyrovná. Jedwiga má pevně v rukách celou Chorivu. Přesto, pokud dokážeš odvést jejich pozornost, Bogobor ti pomůže získat před Jedwigou náskok. Dokáže se snadno ztratit v lesích, aby ho nikdo nevystopoval. Věř mi, že i kdyby za tebou Jedwiga okamžitě vyslala své muže – což nejspíš udělá –, jen tak by vás nenašli.“

Siva ho pozorně poslouchala, každé slovo si pečlivě ukládala do paměti.

„Ale jak mám odvést jejich pozornost?“

„Přemýšlej, Sivo. Čeho se Volkonci bojí stejně, jako to milují?“

Siva měla dojem, že špatně slyší. „Proč mi to nemůžeš říct přímo?“ zamračila se nahněvaně. „Proč zrovna o *tomble* musíš mluvit v hádankách?“

„Jsem, jaký jsem,“ zašklebil se běs.

Měla dojem, že zaplatila za něco, co bylo spíše výsměchem než

radou. Jak jen mohla být tak hloupá a myslet si, že by jí běs mohl skutečně poradit?

Věnoval jí jedno významné mrknutí a pak se pustil mříží.

Siva se okamžitě vydala za ním, přičemž sykla bolestí, jež jí vystřelila z chodidla. Chytla se spěšně mříží. Chtěla na něj zavolat, aby jí odpověděl, ale pozdě. Zmizel.

Zamračila se a rozmrzele potřásla hlavou. Spolkla všechny nadávky, které se jí hrnuly na jazyk. Jenže jí uvízly v hrdle, kde vytvořily bolestivý smotek. Od běsa nemohla čekat nic jiného. Přesto jí v očích zaštípały čerstvé slzy bezmoci a zmaru, které si okamžitě utřela.

Když znovu vyhlédla ven, spatřila, jak směrem k věznici kráčí kapitán stráží Vasyly Durovič společně s nějakým cizincem. Byl to vysoký muž, o půl hlavy vyšší než kapitán. Byl oděný v obnošených šatech a kůži, která mu sloužila jako plášť, měl sepnutou sponou pod krkem. Zdálo se, že ještě nedosáhl třiceti lét. Zpod hnědé beranice mu čouhaly prameny rudohnědých vlasů. Kráčel trochu nahrbeně, avšak našlapoval, jako kdyby promýšlel každý svůj krok. Jako kdyby nechtěl, aby ho někdo viděl.

Muži zamířili ke dveřím věznice a ztratili se Sivé z očí. Přesto zaslechla, jak kapitán neznámému říká: „... mužům vědět, a pokud to bude možné, seženou vám to.“

Ozvalo se chřestění klíčů. Dvojí kroky se rozlehly chodbou vězení.

„Kterou chcete celu?“ Kapitánův napjatý tón svědčil o tom, že by chtěl být kdekoliv jinde než tady. Neznámému nedůvěřoval. Siva by se nedivila, kdyby měl v tu chvíli dlaň obemknutou kolem rukojeti svého dlouhého nože, jenž se mu houpal u pasu.

„Pohodlnou,“ odvětil Vasylymu suše tichý, chraplavý hlas, sotva že jeho odpověď vůbec zaslechla.

Vasyly si rozčileně odfrkl. „Tohle není hostinec. Dám vám tu úplně

na konci. Je hned vedle kovárny. Jde odtamtud teplo, když si najdete místo, které je za kovářskou pecí.“

„Hm.“

Mohl by ten muž být... Bogobor? blesklo Sivě hlavou. Připomněla si běsova slova.

Nosí jména těch, které zabil. Jejich jména, tváře, osobnost.

Rozhodla se zatlačit všechny pochyby do pozadí. Musela to aspoň zkusit.

Ostatně, co ještě mohla ztratit?

Nasadila veselou tvář, vlídnou a přátelskou, jako kdyby se jí to, co se jí dělo, vůbec netýkalo. Otočila se a pomalu se belhala ke mřížím.

„Koho mi to vedeš, Vasyly?“ zvolala rozverně. Ten tón vypilovala k dokonalosti. Používala ho pokaždé, když mluvila s Volkonci. Když s tím začala, snažila se spřátelit si je. Teď to byla síla zvyku, kvůli kterému na ostatní působila hloupě a naivně. Byl to její štít proti světu. Obrana, která nedovolila nikomu, aby jí ublížil.

Vždycky si za to vysloužila jen posměšky a pohrdání. A pak nenávisť, takovou nenávisť, o které netušila, že vůbec může v lidech existovat. V lidech, které předtím vídala každým dnem, kteří ji tolerovali nebo přehlíželi.

Myslela si, že být vesnickou mrzačkou bylo to nejhorší, co se jí mohlo stát.

Nebylo. Nynější situace svědčila o tom, že to *vždycky* mohlo být ještě horší.

Stanula u mříží, váhu těla nechávala na své zdravé noze a rukou se přitom lehce dotýkala stěny.

Blížily se kroky a pak se před její celou objevil kapitán s oním cizincem. Vasyly se na ni chladně podíval. Siva jeho pohled ignorovala a očima přelétla na cizince.

Měl vážnou oválnou tvář s plnými širokými rty a desítkami jemných pih na ošlehaných lících. Tmavě zelené oči na ni hleděly bez jediné emoce. Ať už se v něm odehrávalo cokoliv, bylo to pečlivě schované za neproniknutelnou maskou netečnosti. Anebo ho lidé prostě nezajímal.

Toble že měl být Bogobor?

„Možná, že vy jste noční můra chodící za bílého dne,“ podotkl kapitán s chladnou nenávisí v hlase, „ale i tak bych si na tuhle dával pozor.“ Ukázal na Sivu.

Nenech je, aby ti těmi slovy ublížili, nakázala si v duchu, jak to dělávala už od dětství. Vasylyho slova i tak bolela daleko víc, než bodnutí běsova drápu do prstu.

Narovnala se, jak jen to šlo, a pohlédla Vasylymu zpříma do tváře.

Dříve se na kapitána dívala s uctivou bázni. Jeho hrdá tvář, z které hleděly jasně modré oči, s výrazným ostrým nosem a širokou čelistí, porostlou upraveným tmavým vousem, v ní vždycky vyvolávala dojem, že se dívá na některého z hrdinů příběhů, jež jí vyprávěli rodiče. Ve svém prošivaném kabátku z ovčiny, vysokých botách a plášti, s pohupujícím se nožem u boku Vasyly vypadal jako pravý bohatýr. A protože byl Andrejův přítel, nedíval se na Sivu tolik skrze prsty jako zbytek vesnice. Byly dokonce chvíle, kdy k ní byl laskavý a milý.

Chtěl si mě vzít, problesklo jí s hořkým posměchem hlavou. *Tehdy, když se s Andrejem opili... Slyšela jsem, jak mu říkal, že by chtěl mladou ženu, silnou a pracovitou a úslužnou, jako jsem já. Dokázal by přehlédnout i to, že jsem mrzák a jejich služebná. A že nejsem jednou z nich. S ním bych získala svobodu. Alespoň částečnou.*

Nyní Vasylymu ve tváři zbyl jen chlad a nenávisť.

Kde je jeho touha po ženitbě teď? Teď, když jsem vězněm jejich velectěné Bogouště?

Věděla, že od ní čeká pokoru. Pokání a prosby o odpuštění.

Možná, že v jiném životě bych se do něj dokázala zamilovat.

Jen na krátký okamžik zaváhala, než se přiměla zvednout hlavu o trochu víc.

„Myslela jsem si, že jsi spravedlivý a čestný muž, Vasyly,“ odvětila tiše a její hlas pozbyl veškeré vřelosti. „Zřejmě jsem se mylila.“

Vasyly na ni kratince nevěřicně pohlédl a pak se zamračil. Otočil se k muži: „Pokud by vás nějak obtěžovala, stačí zavolat.“ Vasyly ukázal rukou, aby pokračovali v cestě. „Nasadíme jí roubík.“

Siva ucítila, jak se jí nad tou představou stáhly útroby. Než se stačila ovládnout, zatvářila se vyděšeně.

Vasyly po ní vrhl vítězoslavný úšklebek a pokračoval s neznámým dál chodbou.

Slyšela, jak otvírá dveře jiné cely. Kroky, následované ostrým zabouchnutím mříží. Zámek zacvakal, klíče zachrastily.

„Pošlu jednoho z mých mužů, aby vám přinesl něco k jídlu spolu s vašimi věcmi. Zítرا ráno vás pustím a odvedu s ozbrojeným doprovodem na hranice lesa, abychom měli jistotu, že nic nezkusíte. Teprve pak vám vrátím vaši zbraň.“

Na to mu neznámý nejspíš jen přikývl, protože ho Siva neslyšela odpovědět.

Vasylyho kroky se k ní opět přiblížily a ona bezděky o krok ucouvla, když se kapitán znovu objevil před její celou.

Přelétl ji pohrdavým pohledem od hlavy až k patě.

„Nechápu, jak tě mohli Andrej s Ingou celé ty roky vystát,“ zasyčel tiše. Nenávist odkapávala z každého slova. „Muselas je očarovat. Ale tvému kouzlu bude konečně konec. Odsud se živá nedostaneš, démone.“

Siva se na něj skoro lítostivě podívala. „Pak jsem musela očarovat i tebe, Vasyly.“

Zatvářil se, jako by mu vytála políček. Zlostně přimhouřil oči.

„Ty víš, že nejsem démon,“ dodala ještě o něco tišeji. Viděla na něm, jak kratince zaváhal. V očích se mu jen na nepatrný okamžik mihla nejistota. Pak se však vrátila ona nenávist, jako kdyby si vzpomněl, co vlastně udělala.

Předtím na ně křičela, dokonce i na něj křičela, až měla plíce a hrdlo v jednom ohni. Jenže ať byla sebehlasitější, stejně ji neslyšeli. *Nechtěli* ji slyšet.

„Jaká je tvá dnešní odpověď, Sivo? Půjdeš dobrovolně za paní Jedwiga a řekneš jí, co chce vědět, nebo tady zůstaneš? Nechceš tu přece zemřít hladem, nebo snad ano?“ Krátce se odmlčel a změřil si ji pohledem. „Jsi den ode dne slabší. Copak chceš, aby s tebou *takhle* vymřel hrdý národ dětí Mraza? Jen proto, že se nechceš podřídít? No tak, Sivo, přemýšlej. Máš dva dny na to, aby ses rozhodla. Pak si pro tebe paní Jedwiga přijde a vyslechne si tvé rozhodnutí.“

V Sivě se při těch slovech zvedla vlna hněvu. Zatnula ruce v pěst a tentokrát to byla ona, komu se v očích a hlase rozlila nenávist. „Zůstanu. Nic jí neřeknu. Nezáleží mi na tom, co se se mnou stane. Ale jedno vím určitě, Vasyly. Jedwiga vás všechny přivede do záhuby,“ prohlásila.

Prudce praštil dlaní do mříží, až to zadunělo a kov se rozvibroval.

Siva sebou polekaně trhla a trochu se přikrčila.

„Zavři hubu, ty zimní stvůro, nebo ti to urychlím! Ještě jednou něco podobného uslyším a nechám tě zbičovat. Máme naříděno tě udržet při životě, ale to je celé. Nepokoušej mou trpělivost.“

Odplivl si a vydal se nasupeným krokem pryč.

Mlčky sledovala, jak odchází. Tělo se jí slabě chvělo. Musela se kousat zevnitř do tváře, aby nezačala plakat nebo za ním nezavolala něco, čím by si zpečetila osud. Když si byla jistá, že je pryč, konečně povolila napjatá ramena.

Soustřed' se, napomenula se a zhluboka nabrala dech.

Mohl by ti pomoci Bogobor.

Zaposlouchala se do okolního ticha, které jen slabě přerušovaly zvuky vesnice zvenčí. Uslyšela, jak neznámý přechází po své cele jako divoké zvíře, náhle zavřeně do klece. V duchu se snažila představit si ho, jak kráčí sem a tam a smíruje se s myšlenkou, že je tu stejně uvězněný jako ona.

Vybavila si jeho tvář. To, jak se na ni díval.

Pořád úplně nevěřila, že právě tohle byl ten netvor z Inžiných příběhů.

Kdyby jí o něm neřekl bés, nejspíš by se tomu tvrzení úplně vysmála. Jeho vzhled ji odrazoval, aby se vůbec se o něco pokoušela. Pohled jeho očí, tak netečný a chladný a... *mrtvý*, jako kdyby nikdy nic necítil.

Přiměla se setřást ze sebe všechny pochyby. Nesměla ztráct čas.

Ozvalo se zašustění látky a tlumený měkký zvuk, jak se usadil na zemi.

Siva se dobelhala k mřížím, zatímco její okovy stále cinkaly a chromá noha bolela.

„Hej,“ zvolala trochu nejistě. Pokusila se prostrčit alespoň kousek obličejě skrz kovové tyče, snažila se Bogobora znovu spatřit. Její cela ale byla téměř u vchodu do věznice, takže na konec chodby nedohlédla.

„Hej, vy tam! Je to pravda? Skutečně jste...“ na okamžik se zarazila, než se to odhodlala vyslovit: „Skutečně jste *Bogobor*?“

Slyšela šoupání podrážek bot o kamennou podlahu.

Okamžik se nic nedělo. V uších slyšela jen vlastní neklidný tep.

„Říkají mi tak.“ Jeho hlas byl hluboký a chraplavý, jako kdyby nebyl příliš zvyklý ho používat. Bylo znát, jak nad každým slovem přemýšlel, než ho vyslovil.

„Myslela jsem si, že nikdo neví, jak vypadáte,“ podotkla opatrně.

To, co se ozvalo, mohlo být hořké uchechtnutí. „To jsme dva. Ale vaše Bogousta mě prohlédla. První člověk, kterému se to podařilo, co si jen pamatuju. A pak mě sem nechala zavíít jak prašivýho psa.“ Poslední slova takřka vyprskl, zjevně potupený a uražený.

Lhala by, kdyby něco takového od Jedwigy neočekávala, zároveň to v ní vzbudilo jen další obavy. *Copak chce Jedwiga testovat trpělivost samotných bogů, když se odváží uvěznit někoho takového?* Ta myšlenka ji zamrazila. *Jak mocnou se mezitím stala, zatímco tu hniju ve vězení?*

„*Bogům vzepřený,*“ pronesla zamysleně. „Postava z příběhů, kterými místní straší děti, aby se netoulaly daleko do lesů.“ Krátce se odmlčela a pak trochu pobaveně dodala: „Ale na mě podobná varování stejně nikdy neplatila.“ *V lesích jsem se cítila víc doma než tady.*

„A teď?“ Mluvil tak tiše, že se musela soustředit, aby ho slyšela. „Bojíš se mě?“

„Nevypadáte děsivě.“ Její slova byla rychlejší než myšlenky. „Ale zdání může klamat.“

„Pravda.“

Pár chvil bylo ticho.

Pomáhalo jí, že ho neviděla. Bylo to snazší. Nemusela tolik myslet na to, s kým promlouvá. Snažila se představit si, že mluví se svými majiteli nebo s jedním z místních duchů. Nikdo jiný ji nenapadl. Nikoho jiného neměla.

No tak, Sivo. Mluvila jsi už s horšími bytostmi než s ním. Odvahu a chladnou hlavu.

Bezděky si sáhla ke krku a sevřela skrz látku haleny svůj přívěsek.

„Bogobor ale není jméno, pouze titul,“ opakovala běsova slova a snažila se neznít příliš horlivě nebo nejistě. „Jak se jmenujete doopravdy?“

Ticho.

„Mé jméno je Siva.“ *Pouze* Siva. Jméno své rodiny už nedodala. Nebyl důvod. Její rodina byla dávno pryč a Siva si hodlala vzpomínky na ni nechat jen a jen pro sebe.

Nic. Snažila se nepropadat zoufalství. Přinutila se nasadit nejpřátelštější tón, jaký uměla, a rozverně prohlásila: „Nevadí mi, jestli mi to jméno nechcete říct. Chápu to. Jen...“ *Nádech, výdech. Snaž se být sama sebou, Sivo.*

Sama sebou, pomyslela si hořce. *Kdy naposledy mi něco takového pomohlo?*

„Jsem tu zavřená docela dlouho a doufala jsem, že bych si s vámi mohla popovídat. Je to dávno, co jsem s někým mluvila, pokud nepočítám strážce. A ty mi toho nikdy moc neřeknou.“

Člověk lže nejlépe, když do své lži přimíchá špetku pravdy. Tak jí to alespoň říkával Andrej.

Překvapilo ji, jak moc jí chyběli. On a Inga. V duchu si vybavila Andrejovu tvář, která vždycky vzbuzovala dojem, že se mračí. Tmavé husté obočí měl neustále stažené k sobě, mezi ním se tvořila jemná vráska. Obličej mu pokrýval hustý černý plnovous, v krátkých tmavých vlasech prokvetlých stříbrnými prameny mu vždycky ulpívaly saze a popel z jeho kovářské dílny. Silný krátký krk přecházel v mohutná ramena.

Když byla malá, Andrej jí svou postavou a vzezřením vždycky připomínal rozzlobeného medvěda, kterého někdo vyrušil ze zimního spánku. Mluvil málo, vždy rozvážně a k věci. Svým způsobem ho považovala za druhého otce, i když podobnou myšlenku nikdy nevyslovila nahlas.

Když pro ni přišli, vyslechl si jejich obvinění a pak pokorně ustoupil stranou. Nikdy dříve necítila takovou zradu, jako v ten moment, když nechal Jedwižiny muže, aby si ji odvedli. Nedokázal se jí ani podívat do

očí, přesto si všimla, jak se mračí a kroutí hlavou. Pak hlasitě popotáhl a odešel do své dílny.

Inga jejich obviněním nevěřila. „Co vlastně provedla tak strašlivého, že ji chcete odvést?“

„Odmítla uposlechnout Jedwižinu vůli a zatajila jí důležité informace. Vzáyvala přitom jméno svého boga a odmítala se jí podřídit. Za trest bude odvedena a uvězněna, dokud se Jedwižinu přání nepodřídí.“

Inga ji hájila, že v ní veškeré ishildské zvyky udusila. Že z ní vychovala věrnou Volkonku.

„Siva je vlídná a poctivá a úslužná. Vychovali jsme ji, skoro jako kdyby byla naše vlastní. Nikdy by se nezprotivila vůli Bogouústé,“ obhajovala ji tehdy. „Rozhodně ne vědomě. No tak, Sivo, cos provedla... Proč... proč nemůžeš paní Jedwize říct, co po tobě požaduje?“

Siva neodpovídala. V hlavě jí rezonovala Inžina slova. To skoro vždycky zabolelo. Kolikrát si v duchu malovala, že by ji někdy přijali za svou dceru. Nebo že by jí konečně dali svobodu a ona by mohla odsud odejít, daleko od těch, kteří jí dosavadní život jen ztrpčovali.

Jenže to bych nesměla být dítě Mraza.

„Zítřka odejdete a já tu nejspíš zůstanu sama. Ráda... Ráda bych si s někým promluvila. Jako obyčejný člověk s člověkem.“

Dlouho bylo ticho. A pak uslyšela hlasitý, odevzdaný povzdech.

„O čem chceš mluvit?“ Jeho tón nebyl zrovna přátelský, ale jí to bylo jedno. Jeho otázku brala jako malé vítězství.

Musela na to opatrně. Potřebovala získat trochu důvěry, než ho vůbec požádá o pomoc.

Vzpomněla si, kdy poprvé oslovila jejich domovoje. Bylo jí teprve šest let a zprvu se vousaté, chlupaté bytosti s velkýma žlutýma očima a bezkrevnými rty bála. Skoro stejně, jako se on bál jí.

Čeho se asi bojí Bogobor?

Levá noha se jí znovu ozvala a Siva se ztěžka usadila k mřížím. Udělala si takové pohodlí, jak jí to jen zranění a studená kamenná podlaha dovoľovaly.

Mluv s ním jako se sobě rovným. Uctivě a přátelsky, nabádala se, aby si dodala odvahy.

A pak pronesla první věc, která jí přišla na mysl.

„Slyšela jsem, že chodíte bezcílne krajinou od dalekých stepí Paktaru po pobřeží Behrenského moře. Je to pravda? Opravdu jste byl až tak daleko?“ Do hlasu se jí přitom vkradlo ono zvláštní vzrušení, které cítila vždycky, když jí Inga vyprávěla příběhy o dalekých krajích, které sama slyšávala od jiných. Pociťovala přitom zvláštní, příjemné mravenčení, které se jí usadilo v zátylku a putovalo dolů po páteři, zatímco se snažila v představách vykreslit všechna ta neznámá místa.

Kdyby jen nebyla něčím majetkem, kdyby odsud mohla odejít, vydala by se klidně až na konec světa, kdyby to šlo. Mohla by se pokusit najít jiné děti Mraza. Zjistila by, jestli je skutečně poslední z nich. Ta otázka ji trápila celé roky. Toužila po odpovědi, a zároveň se jí děsila.

„Viděl jsem dost,“ připustil Bogobor po krátké odmlce.

„Kam jste došel nejdál?“

„Nevím. Možná... K Holzenskému království.“

„Holzenské království,“ ochutnávala ta slova na jazyku. „O tom jsem nikdy neslyšela. Kde leží?“

„Daleko na jihu. Je tam teplo, roční období jsou kratší a lidé jemnější, ačkoliv jejich jazyk zní drsněji než obecná řeč severní Rujevy. Nosí... daleko pestřejší oblečení a mají... zvláštní smysl pro humor. Co vím, dříve bylo součástí Sinaru, ale nakonec se rozhodli platit vysoké tributy, aby se aspoň částečně osamostatnili.“

Siva si jeho slova nechala projít hlavou a pak, než si uvědomila, co vlastně říká, vydechla: „Závidím vám.“ Hned by se nejrady kousla do

jazyka. Rychle dodala: „Myslím tím... že jste toho tolik viděl. Navštívil tolik míst. Vždycky jsem byla fascinovaná tím, jak velký svět venku vlastně je. Kolik lidí v něm žije, kolik příběhů musí nejspíš prožívat. Říkala jsem si, že jednoho dne seberu odvalu a vydám se za nimi. Poznám nové a neznámé. Prožiju velké dobrodružství jako bohatýři v příbězích. Anebo si je sama začnu vymýšlet a vyprávět je jiným lidem. Ale... Myslím, že tohle přání se mi už nesplní.“ Nemusela ani předstírat smutek, který se jí vkradl do hlasu.

„Protože jsi tu uvězněná?“

Ta slova ji rychle vrátila do reality. „Ano.“

„Proč? Co jsi udělala tak strašného, že jsi tady?“

Mohla lhát. Mohla si něco vymyslet.

„Nic jsem neudělala,“ pronesla pomalu, zatímco v sobě dusila vzdouvající se vztek. Inga ji vždycky nabádala, že by neměla tolik dávat své emoce najevo. Za ty roky se proto naučila být vstřícná, usměvavá a přátelská za každé situace, aby ji Volkonci lépe snášeli. Dělal dvakrát tolik co jiní, aby si vysloužila alespoň polovinu jejich respektu. A stejně jí to bylo k ničemu.

Teď se přetvařovat nemusela. Alespoň na chvíli.

„Zdejší Bogoústá o mně začala šířit pomluvy. Udělala ze mě kukačku, zmiji v hnízdě. Někomu navykládala, že se chci pomstít za děti Mraza. Jiným zase, že jsem jí schválně zatajila vědomosti, které by jí mohly pomoci při léčení. Že jsem nechala radši zemřít jednoho z místních mužů, než abych jí prozradila, jak získat lék na jeho nemoc. Podle Jedwigy ten lék znaly všechny děti Mraza a já jí ho schválně neřekla. To jim stačilo, aby jí uvěřili. Víte, Volkonci bojují jen za Volkonce. A já nikdy nebyla jednou z nich. Nepřijala jsem jejich modly, nevzdala jsem se toho, kým jsem. Byla to tedy jen otázka času, než si našli způsob, jak se mě zbavit. Už se zřejmě nedokázali dívat na to, že jim po vesnici chodí Ishild-

ka. Jedna z lidu, který málem úspěšně vyhladili.“ Odmlčela se a pak nasadila svůj naučený radostný tón. „Ale co s tím nadělám. Nemám nikoho, kdo by mi mohl pomoci, tak to prostě musím přijmout.“ Na chvíli zmlkla, aby to vypadalo, že dlouze přemýšlí.

To ticho ji přesto znervózňovalo.

Musela si připomenout, že v tuhle chvíli nemá co ztratit.

Ted, nebo nikdy.

„Jedině, že byste mi pomohl vy.“

„Já?“ Překvapení v jeho hlase byla první silná emoce, kterou od něj zaslechla.

Možná, že je v něm ještě něco lidského.

„Mohli bychom utéct. Dnes v noci. Získám klíče od strážných a odlákám jejich pozornost. Na vás bude, abyste mi pomohl dostat se z vesnice a do lesů, aby mě hned nechytily, a pak –“

„Proč bych to měl dělat?“ skočil jí do řeči. Jeho hlas pozbyl sebe-menší známky emocí. Říkala si, jestli se rozhodl rychle zastřít své předchozí překvapení, nebo ho jen nezajímala.

A proč bys taky měla, mrzačka jako ty, uslyšela posměšný hlásek pochybností ve své hlavě, než ho zahnal na ústup.

Tentokrát si dávala dobrý pozor na to, co říká.

„*Bogobor* je váš titul, nikoliv jméno, nemám pravdu? Slyšela jsem, že nosíte jména a osobnost těch, které jste zabil, abyste ostatní ošálil. Mohla bych... Mohla bych vám dát vaše vlastní jméno. Takové, které byste nemusel nikomu krást, a už vůbec ne mrtvým.“ Odmlčela se a pak o něco tišším, jemnějším hlasem dodala: „Třeba... já nevím... by vám to trochu ulehčilo břímě vaší kletby.“

Nastalo dlouhé ticho, přerušované jen tlukotem jejího srdce, který jí duněl v uších. Nitro se jí svíralo napětím a očekáváním, strachem, že odmítne.

Nutila se k pravidelným nádechům a výdechům, myslí se jí začala rozlévat dusivá prázdnota.

Prosím, Mrazi, prosím, ať mě neodmítne, opakovala si v duchu jako vroucnou modlitbu, aby tu prázdnotu zahнала a nenechala ji udusit veškerou naději. Znovu sáhla ke svému přívěsku a sevřela ho. *Prosím, prosím, Mrazi, pomoz mi ho přesvědčit.*

„Když ti pomůžu z vesnice a provedu tě zdejšími lesy, pak mi dáš jméno?“ zopakoval tiše.

Uslyšela šoupání jeho nohou a šustění látek, jako kdyby náhle nemohl sedět v klidu.

Musela připustit, že to znělo směšně. Nehodlala už ale zpochybňovat běsova slova. Musela jim sama uvěřit.

„Ano.“

„Jak se odsud chceš dostat?“

Plamínek naděje v ní zahořel o něco silněji.

„To už nechte na mně. Jakmile vám strážný přinese jídlo, získám od něj klíče. Věřte mi, že to bude ta snadnější část.“ Snažila se znít přesvědčivě, daleko víc, než jak se ve skutečnosti cítila.

Čekala a to čekání jí připadalo delší než celá věčnost. Přemítala, co by ještě mohla říct, aby ho přesvědčila. Měla mu toho slíbit víc, ale co by mu mohla ona, mrzačka a jedna z posledních dětí Mraza nabídnout? Neměla peníze ani majetek, a teď už ani rodinu, ke které by se mohla vrátit.

Hlavou jí probleskla děsivá myšlenka, kterou okamžitě zaplašila. Mohla by se mu odevzdat, aby si s ní dělal, co chtěl. Pořád vypadal jako muž. Potřásla hlavou, nechtěla o tom vůbec přemýšlet.

Další myšlenka byla daleko bláznivější, tu však také zavrhla.

Ani Yalka by nedokázala jeho kletbu zlomit.

Říkala si, že se jeho odpovědi už nedočká. Veškeré její naděje byly

zadušeny tím tísnivým tichem, které ji rdousilo, svíralo, drtilo ve svém chladném sevření.

Kousla se do rtu. V očích ji zaštípany slzy.

Pokolikáté už? Neměla sílu to počítat.

Tichounce popotáhla.

Zemřeš tu hladem a slabostí a Jedwiga vyhraje. Anebo tě zlomí a ty jí řekneš to, po čem touží. Řekni, Sivo, co by bylo lepší?

Zachvěla se. Kéž by zemřela už před lety, kdy Volkonci vyvraždili její vesnici.

Ne! pomyslela si v duchu pevně. Máš povinnost jejich památku zachovat. Chránit to, co ti Volkonci chtěli vzít. Co ti chce Jedwiga vzít. Za každou cenu. Proto musíš zůstat naživu. Podruhé už nesmíš zklamat.

„Tak dobře,“ ozvalo se náhle. Ta slova byla vyslovena s velkou neochotou. „Pomůžu ti, když mi dáš jméno.“

DRUHÁ

Lidé věří, že jejich životy jsou rozděleny do čtyř částí stejně, jako v Rujevě panují čtyři roční období. Dětská léta se počítají na jara, roky dospívajících a mladých lidí na léta, dospělí v plné síle sčítají své roky v podzimech, muži a ženy na konci života označují počet zim, které dokázali přežít.

Právě zima je nejkrutější v severních knížectvích, a proto se zim dožijí jen ti nejsilnější a nejodolnější.

Zvyky a tradice Rujevy

Mlčky naslouchala okolním zvukům, jak se den chýlil k večeru až do brzké noci. Předpokládala, že Bogobor usnul, neboť ho už neslyšela. Záviděla mu to, alespoň do chvíle, než se ozvaly zvláštní, trhavé zvuky, jako kdyby sebou ze sna škubal. Začal mluvit, jeho slovům ale nebylo rozumět. Byla horečnatá, naplněná bezmezným děsem.

Snažila se rozeznat, co říkal. Marně. A pak nastalo úplné ticho.

Kéž by za ní přišel běs nebo kterýkoliv jiný vesnický duch, s kterým by si mohla promluvit. Jak jen tohle nenáviděla. Ticho představovalo dlouhé hodiny jen se svými myšlenkami, kdy pracovala na polích, zatímco se jí ostatní vyhýbali velkým obloukem. Ticho bylo chození po lese, sbírání bobulí, borůvek, jahod a vytrhávání kořínků, kdy neslyšela nic jiného než šustění stromů nad sebou, vlastní dech a tep srdce v uších.

Ticho znamenalo okamžik, kdy všichni, které znala, byli mrtví, rozesetí kolem ní jako poházené loutky. Její rodiče, přátelé, dokonce i Yalka, jejich Bogouústa.

Pamatovala na poslední večer, kdy byla ještě mezi dětmi Mraza, jak se jejímu lidu říkalo. Oni sami však měli jiné jméno. *Ishildové*. Jméno, které už takřka upadlo v zapomnění.

Siva na chvíli zavřela oči a snažila se si to celé představit. Doufala alespoň v kratičký útěk z reality do vzpomínek, do lepších, šťastnějších a prostších časů.

Nevelká svobodná vesnice z dřevěných stavení, patřící jednomu z menších kmenů Ishildů, stávala na kraji lesa. Siva si vybavila záblesky smíchu a zpěvu, neboť nastala zima a zimě vládl jejich nejvyšší bog a otec, Mraz.

Vzpomínala, jak dospělí posedávali kolem velkých ohňů, které byly zapáleny na hlavní ulici, jak kolem nich zpívali, tančili, nebo se uchylovali do stínů mezi domy pro chvíle soukromí, které měly patřit jen jim.

Ačkoliv Siva měla už dávno spát, tajně se vykradla z jejich domku. Děti Mraza si stavěly nevysoké dřevěné přístřešky, ve kterých většinou přebývaly jen na noc. Přes den pobývaly venku, před obydlími, na okolních polích a loukách a v lesích, kde si obstarávaly potravu, cvičily se v boji, nebo se věnovaly méně vzrušujícím každodenním činnostem. Zima jim koneckonců nevadila, proto kromě zpracování masa nebo výroby nádobí, nástrojů a zbraní oheň nepotřebovaly.

Siva se co nejopatrněji vmísila do hloučku dětí, z nichž byla většina starší než ona. Seděly na malém udupaném plácku poblíž jednoho z velkých ohňů, před nimi stála nahrubo vyřezávaná stolička na sezení.

Ke svému zděšení Siva spatřila mezi dětmi své starší sourozence. Na chvíli zaváhala. Doufala, že si jí třeba nikdo z nich nevšimne. Roztrásla se

a nitro se jí sevřelo strachem, když si představila, co by se stalo, kdyby na ni žalovali.

Usadila se na kraji asi patnáctičlenné skupiny, zatímco se děti mezi sebou pošuchovaly, šeptaly si vzrušenými hlasy nebo pomalu usínaly únavou, až se zdálo, že přepadnou dozadu nebo na stranu. Některé se dokonce opíraly o ramena svých kamarádů a sourozenců, objímaly je jednou paží, s očima zavřenýma.

Siva drobnými prstíky dloubala do země před svýma zkrříženými nohama, kreslila do ní symboly, které ji předchozího dne naučila matka. První písmena, která si musela do zítra procvičit. Pak se na ně zamračila, protože si nebyla jistá, zda je nakreslila správně. Uhladila je hranou ruky a začala kreslit znovu.

„Neměla bys tu být,“ ozval se náhle vedle ní rozčilený hlas.

Siva se za ním prudce otočila a spatřila vedle sebe na všech čtyřech Olgu, o dvě jara starší sestru. Oproti Sivě byla drobná po jejích matce. Siva společně s nejstarší sestrou Ladou byly po otci: širší v ramenou, s nepřilíh výrazným pasem, silnými dlouhými nohama a oválnou tváří, kterou jí rámovaly bělostné vlasy. Tehdy je Siva nosila spletené do dvou jemných čupků, které jí matka zavazovala barevnými stužkami. Poté, co přišla k Volkoncům, jí je Inga pravidelně zastříhávala tak, že jí dosahovaly sotva k ramenům.

„Služebná nesmí nosit delší vlasy než její majitelka,“ opakovala jí při každém stříhání. „Stejně, jako vdaná žena nesmí nosit rozpuštěné vlasy.“

Olga se posadila vedle ní a v jejích světle modrých očích se rozčileně zablesklo, když Siva ignorovala její pokárání a dál se rýpala prstíky v hlíně.

„Řeknu to otci.“ Olga nakřčila špičatý nosík, její husté bílé obočí se málem spojilo v jednu linku. Na rozdíl od Sivy neměla skoro žádné pihy, takže její bledá kůže se zdála být téměř průzračně bílá, bez sebemenší vady.

Siva se musela ovládat, aby nevykřikla. „To bys neudělala.“

„Chceš to vidět?“

„Mráz ať ti vezme jazyk,“ sykla rozčileně Siva nadávku, kterou nedávno slyšela od matky, když si myslela, že ji neslyší. „Chci si poslechnout aspoň jeden příběh. Jeden jediný, prosím.“

Olga semkla rty. Zaváhala. „Ale pokud tě přijdou hledat, otec potrestá i mě, Sivo.“

„Nepřijdou. Otec se chce s matkou pomilovat. Víím, že mě jen tak hledat nepůjdou.“

Pro mnohé bylo záhadou, proč si muž jako Pelen vybral zrovna Miru. Patřil k nejschopnějším bojovníkům jejich vesnice. Stal se mužem v pouhých jedenácti letech. Tehdy mu předpovídali, že pokud vyrazí příliš brzy s ostatními mladíky na lov, výsledkem bude zablouzení nebo smrt v boji se šelmou. On i tak šel a nakonec se vrátil zpátky do vesnice mezi prvními a na zádech nesl mladého bílého medvěda, kterého skolil. Tehdy ještě jejich kmen sídlil dál na severu, téměř až na hranicích s Neznámem, kam se podle všeho uchýlili bogové po pádu Samodivy.

Všichni pak očekávali, že si vybere některou z krásek kmene, nikdo proto nerozuměl, proč si za svou ženu zvolil zrovna Miru. Nebyla ani krásná, natožpak kajícná a poslušná, jak se od ní očekávalo. Kdykoliv se jejich otce někdo zeptal, proč si za vybral zrovna ji, Pelen jen pokrčil rameny, do šedých očí se mu vlila něha a s malým zasněným úsměvem prohlásil: „Byla jediná, koho jsem žádným svým činem neohromil.“

Olga se po sestřiných slovech maličko začervenala. „Takhle bys neměla mluvit.“

„Proč ne? Otec na matku takhle mluví, když si myslí, že je nikdo neslyší.“

„Právě proto na sebe takhle mluví. Takové věci bys ale neměla říkat před ostatními lidmi.“

„Tomu nerozumím. Vždyť o těchhle věcech ví celý kmen,“ zavrtěla nechápavě hlavou.

„Ano. A právě proto se o tom nemusí mluvit nahlas a přede všemi,“ poučila ji Olga přemoudřele.

„Pokud tomu tak je, pak se divím, že nejsme dávno němí, když bychom neměli mluvit o věcech, které se *všeobecně ví*.“

Olga na to chtěla něco namítnout, obě si však v tu chvíli všimly, že se k jejich hloučku blíží Yalka.

Siva si vybavila, jak se jí tehdy bála. Nevěděla proč, ale na její staré tváři, která vypadala, jako kdyby ji někdo uchopil do dlaní a pomačkal natolik, že už se nedokázala narovnat zpátky, bylo něco děsivého. A pak, když otevřela ústa jako temnou jámu, orámovanou pouze dvěma páry zbylých zubů, nedokázala si pomoci a strachem smíšeným s úctou zatajila dech a maličko sklopila hlavu.

Yalka byla oděná do desítek kůží, ověšená náhrdelníky z kostí a zubů zvířat a na svých prošedivělých vlasech nesla těžkou čelenku z jeleního paroží, dřeva a tesáků velkých šelem.

Ishildové jí říkali baba Yalka nebo slovatepec. Jako Bogouštá vykládala vůli bogů, pomáhala přivést na svět děti a jiným pomáhala se se světem zase rozloučit. Ve vnitřnostech zvířecích obětí četla budoucnost, dobré i špatné zprávy zvěstovala s neochvějným klidem. Někdy si brávala k sobě mladé, jedno dítě vesnice po druhém, ukazovala jim své umění léčit, odhalovala jim záhady okolního světa, o kterém doposud neměly ponětí, nebo vysvětlovala pravidla, která musely dodržovat.

Jak se mohlo stát, že neviděla konec svého lidu? problesklo Sivě hlavou. *Že tomu nemohla zabránit?*

Yalka v ruce svírala hůl, silné sukovité dřevo, jehož vydutý konec při každém pohybu tiše zachrastil. Nikdo nevěděl, co vlastně skrýval uvnitř, ale všichni slyšeli, když se k nim Bogouštá blížila.

Stařena se pomalu usadila na pařez. Každý její pohyb se zdál být strnulý a trhavý, přesto vyzařovala skrytou sílu, kterou nikdo z přítomných nehodlal pokoušet. Děti se v její přítomnosti rychle utišily a napjatě ji pozorovaly.

Mnozí, stejně jako Siva, nesnesli dívat se na ni dlouho, proto uhýbali pohledem, studovali její oděv a prohlíželi si tmavé dřevo její hole.

Když Yalka promluvila, její hlas se podobal větru, který předznamenával vichřici. Šeptavý, tichý, a přitom varovný před bouří, která měla co nevidět přijít.

„Bogové chodili po zemi stejně jako lidé. A někteří smrtelní měli tolik štěstí, nebo smůly, že se s nimi setkali. Jednou z takových byla Vasja. Žila v malé vesnici poblíž lesa, kam muži odcházeli lovit zvěř a ženy sbírat bobule. Ten les patřil starému bogovi, jehož jméno už dávno odvál vítr. Přesto jej lidé drželi ve velké úctě, odnášeli mu do lesů ty nejlepší obětiny, tančili a zapalovali ohně v jeho jménu,“ začala vyprávět stařena. „Jednoho dne šla Vasja hluboko, hlouběji než obvykle, do míst, kde se všechny stezky ztrácely a začínala krutá divočina. Našla tam velké šťavnaté bobule, bylo jich tolik, že zapomněla na čas. V pozdním odpoledni pak přišla bouře, která ji zastihla v lese. Bylo pozdě na návrat do vesnice, a tak Vasja musela přečkat hrozné počasí tam, kde byla. Když hromový hlas boga bouří utichl a velký hromovládce usedl k hostině připravené lidmi na jeho počest, Vasja se rozhodla vrátit zpátky do vesnice.“

Yalka se trochu zavrtěla a tiše zasténala, když se ozvalo tiché, přesto zřetelné zapraskání.

Děti ji sledovaly se zatajeným dechem. Siva v tu chvíli zapomněla na veškerý strach a podobně jako ostatní i ona napjatě čekala, jak příběh o Vasje bude pokračovat.

Yalka ztěžka vydechla a z téměř bezzubých úst jí vyšel zvuk podobný hlasu meluzíny, která se dobývala do škvír vesnických obydlí. Natáhla

před sebe ruku a nabrala ze země trochu trávy a hlíny. Promnula je mezi prsty a pak je začala sypat, jako kdyby chtěla zem okořenit tím, co jí před pár okamžiky vzala. Drobné kamínky a hlína společně s utrhnutou trávou se však ve vzduchu zastavily.

„Teď přijde ta nejlepší část,“ slyšela vedle sebe šeptat Olgu. Siva cítila, jak jí sestra pevně sevřela ruku. Siva se na ni podívala a viděla, jak se její tvář stáhla údivem a špatně ovládaným vzrušením. Děvčátko spěšně stočilo svůj pohled zpátky k Yalce, která pozvedla volnou ruku a začala mezi trávou a hlínou ve vzduchu kroužit svrasklými, suchými prsty. Vznášející se zemina a trsy trávy ji začaly následovat, začaly na sebe brát podobu drobných stromů, mezi nimiž se objevila postavička ženy.

„Vasja se po velké bouři vracela zpátky do vesnice. V té době ze svého úkrytu vycházel velký bog toho lesa, který náhodou spatřil Vasju mezi stromy.“

Mezi stromy se náhle zjevila mnohem větší silueta, vysoká téměř jako ony. Byla mohutná, nejspíš oblečená do nějakého pláště, neboť nebylo vidět nic jiného než široký obrys v místech, kde byly obvyčejně nohy. Bogova silueta měla na hlavě posazenou korunu z jeleního paroží. Místo rukou ukázala na Vasju mohutnými pařáty.

Siva v tu chvíli pohlédla na stařenu a spatřila, jak její tmavě šedé, kalem potažené oči vystřídalo čisté bělmo, jak jí na tváři od očí vystoupily temné žíly, tolik kontrastující s její bledou kůží. Siva se snažila, aby překvapeně nevykřikla, jako to udělalo několik dětí z hloučku. Přesto se všechny rychle utišily, neboť Yalka pootevřela ústa. Avšak hlas, který vyšel z jejích úst, nebyl její. Byl hluboký a děsivý. Siva si říkala, že kdyby tenhle hlas začal křičet, nejspíš by se celá pohoří začala otrásat pod jeho silou.

„Jeden z mých bratrů rozezněl svůj hlas. Na zem padala voda, ale tvůř šat je suchý. Pověz, lidská ženo, v čem spočívá tvé tajemství.“